

“Οψεις της Ελληνικής Επανάστασης του 1821: από την Ιστορία στη Δημιουργία”

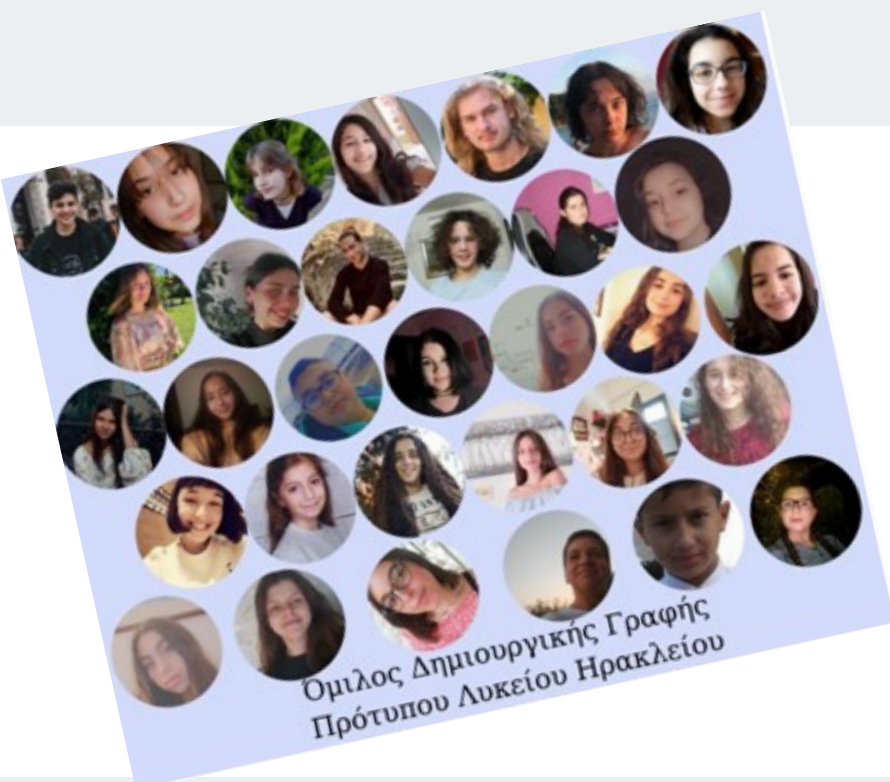
Μ. Φιολιτάκη, Δρ. Φιλοσοφίας, Φιλολόγος Πρότυπου ΓΕΛ Ηρακλείου
Χ. Χουρσάν, Φιλολόγος 11ου Γυμνασίου Ηρακλείου

ΣΤΟΧΟΣ

Η συγκεκριμένη διδακτική προσέγγιση έχει ως στόχο η πρόσληψη της ιστορίας από μέρους των μαθητών να μετασχηματιστεί σε προσωπική έκφραση και δημιουργία.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Πραγματοποίηση της δράσης στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκπαιδευτικό-Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Υποστήριξης Γλωσσικού Γραμματισμού».
- Συνεργασία των μαθητών του Ομίλου Δημιουργικής Γραφής του Πρότυπου Γενικού Λυκείου Ηρακλείου και των μαθητών του Πολιτιστικού Προγράμματος με τίτλο “Δημιουργική Έκφραση” του 11ου Γυμνασίου Ηρακλείου.
- Συνολική συμμετοχή 24 μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου τόσο από τα προαναφερθέντα Σχολεία όσο και από άλλα Σχολεία του Νομού Ηρακλείου (λόγω της δυνατότητας που παρέχει η υλοποίηση Ομίλου)
- Υπεύθυνες Καθηγήτριες: Φιολιτάκη Μαρία, Χουρσάν Χρυσή, Αθανασάκη Μαρία, Χρηστάκη Κλειώ.
- Συναντήσεις εκτός διδακτικού ωραρίου σε εβδομαδιαία βάση και στο πλαίσιο της λειτουργίας του Ομίλου (κάθε Δευτέρα).
- Στη συγκεκριμένη θεματική 5 εξ αποστάσεως συναντήσεις (δύο διδακτικών ωρών η κάθε μια-πλατφόρμα webex).
- Διαθεματική προσέγγιση γνωστικών αντικειμένων (Λογοτεχνία-Ιστορία-Πληροφορική-Γλώσσα)
- Αξιοποίηση της εξ αποστάσεως διδασκαλίας λόγω της έκτακτης υγειονομικής κρίσης.

ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Α. Πρώτη Φάση: Προσυγγραφικό Στάδιο

Στόχοι

- Κατά την Α Φάση οι στόχοι ήταν κυρίως γνωστικοί:
- η γνωριμία με διάφορες πτυχές της Ελληνικής Επανάστασης
- η εμβάθυνση της ιστορικής γνώσης των μαθητών με προσωπική αναζήτηση αλλά και συναισθηματικοί:
- η ευαισθητοποίηση για ζητήματα και πρόσωπα της εποχής

Μεθοδολογία:

- ανακαλυπτική μέθοδος - συμμετοχικές εκπαιδευτικές τεχνικές (ερωτήσεις-απαντήσεις, συζήτηση)
- υιοθέτηση διαθεματικής προσέγγισης (συνδυασμός γνωστικών αντικειμένων Ιστορίας, Λογοτεχνίας, Πληροφορικής)

Εργαλεία:

- αξιοποίηση της πλατφόρμας webex και της δυνατότητας διαμοιρασμού αρχείου εικόνας και ήχου (share file) κυρίως για οπτικοακουστικά αρχεία μελοποιημένης ποίησης
- προβολή παρουσιάσεων - ppt
- χρησιμοποίηση πίνακα και δημόσιας συζήτησης (chat) για μια πρώτη καταγραφή σκέψεων και συναισθημάτων των μαθητών.

Πορεία εργασίας - Α Φάση Υλοποίησης - εξ αποστάσεως συνάντηση διάρκειας δύο συνεχόμενων διδακτικών ωρών:

- Α1. Προβολή Παρουσίασης με σκοπό την πρώτη επαφή των μαθητών με πτυχές της Ελληνικής Επανάστασης και την παροχή πρώτων ερεθισμάτων σκέψης - προβληματισμού
- Α2. Συζήτηση, έκφραση πρώτων σκέψεων σχετικά με την πορεία της ελληνικής επανάστασης αλλά και την προσωπικότητα των αγωνιστών. Ενθάρρυνση για καταγραφή συναισθημάτων.
- Α3. Στο τέλος της συνάντησης προτάθηκε στους μαθητές να αναζητήσουν πηγή έμπνευσης μέχρι την επόμενη διαδικτυακή συνάντηση. Θα μπορούσαν να συνεχίσουν οι ίδιοι την ιστορική έρευνα γύρω από κάποιο γεγονός είτε να καταγράψουν πρόχειρα σκέψεις και συναισθήματά τους. Μέσω της Κυψέλης του Ομίλου στην πλατφόρμα e-me οι μαθητές είχαν πρόσβαση στην παρουσίαση που είχε προβληθεί κατά τη διάρκεια της συνάντησης.

Β. Δεύτερη Φάση: Συγγραφικό Στάδιο

Στόχοι:

- κινητοποίηση της φαντασίας και της συγγραφικής επινοητικότητας των μαθητών
- ανάπτυξη δεξιοτήτων αφήγησης ιστοριών, συναισθημάτων και καταστάσεων
- χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων ως εργαλείων έκφρασης των σκέψεων των μαθητών

Μεθοδολογία Υλοποίησης:

- προκρίθηκε κυρίως η ατομική εργασία των μαθητών (αξιοποίηση ψηφιακών περιβαλλόντων για καταγραφή σκέψεων, συναισθημάτων και παραγωγή πρωτότυπων κειμένων)

Εργαλεία:

- αξιοποίηση του εργαλείου breakout sessions της πλατφόρμας webex
- ψηφιακή επεξεργασία κειμένου (word)
- διαδικτυακά ψηφιακά εργαλεία (google docs, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

Πορεία εργασίας - Β Φάση Υλοποίησης - δύο εξ αποστάσεως συναντήσεις διάρκειας δύο συνεχόμενων διδακτικών ωρών η κάθε μία):

- Β.1. Δίνονται οδηγίες στους μαθητές σχετικά με τον τρόπο εργασίας.
- Β.2. Έχει αποσταλεί μέσω προσωπικού μηνύματος στο chatroom σε κάθε μαθητή ένας σύνδεσμος με το συνεργατικό έγγραφο google-doc στο οποίο θα κληθεί να γράψει τις πρώτες σκέψεις του με την προοπτική να αποτελέσουν το πρόπλασμα για την παραγωγή ενός δικού του κειμένου (<https://docs.google.com/document/d/1OGwVc9tZwrlJ8NgSymLQqwe5OemfYN6btaZV0kbu888/edit?usp=sharing>)
- Β.3. Στη συνέχεια, κάθε μαθητής “απομονώνεται” σε ένα χωριστό δωμάτιο (breakout session) ώστε να εργαστεί ατομικά και οι υπεύθυνες εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να μπαίνουν στα δωμάτια και να συζητούν με τους μαθητές τυχόν προβλήματα ή σκέψεις που προκύπτουν.
- Β.4. Η ατομική εργασία των μαθητών συνεχίστηκε και μετά το πέρας της συνάντησης καθώς οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να δουλεύουν στα συνεργατικά έγγραφα και να συζητούν με τις υπεύθυνες καθηγήτριες (μορφή νήματος σχολίων στα συνεργατικά).
- Β.5. Κατά τη διάρκεια της τρίτης συνάντησης ολοκληρώθηκαν τα κείμενα των μαθητών.

Γ. Τρίτη Φάση: Μετασυγγραφικό Στάδιο

Στόχοι:

- ανάπτυξη επικοινωνιακής ικανότητας των μαθητών
- κατανόηση της σημασίας της αυτενέργειας, ως βασικού στοιχείου της προσωπικότητάς τους
- τόνωση αυτοπεποίθησης των μαθητών

Μεθοδολογία Υλοποίησης:

- διάλογος
- ανταλλαγή απόψεων με αφορμή τα πρωτότυπα κείμενα των μαθητών
- “κοινωνικοποίηση” της συγγραφικής εμπειρίας.

Εργαλεία:

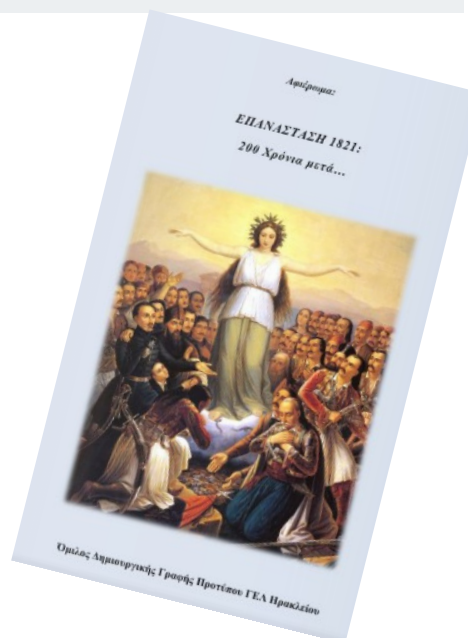
- διαδικτυακά ψηφιακά εργαλεία (google docs, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).
- blog της ομάδας: <https://dimiougikigrafi-protypo-ira.blogspot.com>
- πλατφόρμα webex και κυψέλη της ομάδας:<https://e-me.edu.gr/groups/dimiougiki>
- πρόγραμμα <https://www.flipsnack.com/>

Πορεία εργασίας - Γ Φάση Υλοποίησης - δύο εξ αποστάσεως συναντήσεις διάρκειας δύο συνεχόμενων διδακτικών ωρών η κάθε μία):

- Γ.1. Μετά την ολοκλήρωση των έργων τους, οι μαθητές είχαν την δυνατότητα εφόσον το επιθυμούσαν να προβούν σε ανάγνωσή τους στην ολομέλεια, να απαντήσουν σε ερωτήσεις και να εμπλακούν σε συζητήσεις με στόχο την επέκταση των προβληματισμών και την έκφραση σκέψεων και συναισθημάτων.
- Γ.2. Σε εκδήλωση του ΠΕΚΕΣ Κρήτης αφιερωμένη στα 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821 μαθητές που επιθυμούσαν διάβασαν τα ποιήματά τους: <https://www.youtube.com/watch?v=4G2nDHFwHo&t=10055s>
- Γ.3. Επιλεγμένα κείμενα απεστάλησαν σε τρέχοντες διαγωνισμούς και απέσπασαν σημαντικές διακρίσεις, συγκεκριμένα σε σύνολο 18 συμμετοχών σε 5 Πανελλήνιους Λογοτεχνικούς Διαγωνισμούς σημειώθηκαν 11 διακρίσεις
- Γ.4. Παραγωγή ψηφιακού υλικού (ηλεκτρονικού βιβλίου με τα κείμενα των μαθητών): <https://www.flipsnack.com/athanasa/200-1821.html>

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Προέγγιση μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών σε κλίμα συνεργασίας για την επίτευξη δεδηλωμένων στόχων
- Ενίσχυση αυτοεκτίμησης μέσω της συνεργασίας αλλά και της ατομικής δημιουργίας
- Κατάκτηση ψηφιακού γραμματισμού
- Θεωρητική και βιωματική προσέγγιση της Επανάστασης του 1821 και μετασχηματισμός της ιστορικής γνώσης σε δημιουργία
- Εδραίωση της αγάπης για την ιστορία και την λογοτεχνία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Benjamin W. (1983). Θέσεις για τη Φιλοσοφία της Ιστορίας - Ο Σουρεαλισμός - Για την Εικόνα του Προυστ, (Μ. Παράσχος Μτφρ). Αθήνα: Ουτοπία.
- Kitromilides P. - Tsoukalas C. (2021). The Greek Revolution. London: Harvard University Press.
- Καψωμένος Ε.Γ. (1998). Ο Σολωμός και η Ελληνική πολιτισμική παράδοση. Ερμηνευτική μελέτη. Αθήνα: Βουλή των Ελλήνων.
- Νικολαΐδου Σ. (2016). Η δημιουργική γραφή στο Σχολείο. Στο Σ. Νικολαΐδου (επιμ.), Η δημιουργική Γραφή στο Σχολείο, Αθήνα: Μεταίχμιο, σελ. 103-123.